

YAZARLIK VE YAZMA BECERİLERİ DERSİNDE METİN UYARLAMA SÜREÇLERİNİN VE UYARLANAN METİNLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ*

Araştırma Makalesi

Özgür METİN** / Serdar DERMAN***

Geliş Tarihi: 03.05.2025 | Kabul Tarihi: 06.07.2025 | Yayın Tarihi: 25.08.2025

Özet: Bu araştırma, ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin “Yazarlık ve Yazma Becerileri” dersindeki metin uyarlama düzeylerini incelemeyi ve öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine dair görüşlerini toplamayı amaçlamaktadır. Bu araştırma, 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde Antalya ilinin Gazipaşa ilçesindeki bir devlet okulunda öğrenim gören 60 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma, nitel bir yöntem olan durum çalışması desenine dayalı olarak yapılmıştır. Uygulamaya, “Metin Oluşturma Sürecinde Yazma Aşamalarını Belirleme” konusunun işlendiği hafta başlanmıştır. Araştırma süreci, 8 hafta boyunca devam etmiştir. Etkinliklerin başlangıcında, önceden belirlenen ölçekler uygulanmıştır. Memduh Şevket Esendal’ın “Karga Yavrusu” adlı öyküsü öğrencilerle paylaşılmış ve metin detaylı bir şekilde incelenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda, metin uyarlama uygulamaları için kaynak metin olarak “Karga Yavrusu” metni seçilmiştir. Sürecin başında ve sonunda, öğrencilerden bu öyküyü tiyatroya uyarlamaları istenmiş, ortaya çıkan uyarlamalar dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin metin uyarlama sürecine ilişkin görüşleri alınarak yorumlanmıştır. Metin uyarlama uygulamalarının değerlendirilmesi sırasında, öğrencilerin etkinlik öncesinde doldurdıkları formlarda düşük puanlar aldıkları, ancak etkinlikler tamamlandıktan sonra yapılan değerlendirmelerde puanlarının belirgin şekilde arttığı tespit edilmiştir. Diğer bir ifadeyle etkinliklerin sonunda, öğrencilere ait uygulama formlarında başlangıçtaki düşük puanlardan sonra dikkate değer bir iyileşme gözlemlenmiştir. Bu sonuç, metin uyarlama etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede doğrudan etkili olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, öğrencilerin sürece ilişkin görüşlerinin toplandığı değerlendirmelerde metin uyarlama çalışmalarının öğretici ve olumlu bir deneyim olarak değerlendirildiği anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Metin değerlendirme, metin uyarlama, yaratıcı yazma, yazarlık eğitimi, yazma becerisi.

EVALUATION OF TEXT ADAPTATION PROCESSES AND ADAPTED TEXTS IN AUTHORIZING AND WRITING SKILLS COURSE

Research Article

Received: 03.05.2025 | Accepted: 06.07.2025 | Published: 25.08.2025

Abstract: This study aims to examine the text adaptation levels of 7th grade middle school students in the Authoring and Writing Skills course and to collect students' views on text adaptation processes. This study was conducted with 60 students enrolled in a public school in Gazipaşa district of Antalya province during the 2023-2024 academic year. Adopting a qualitative case study design, the implementation began in the week when the topic “Identifying the Stages of Writing in the Text Production Process” was covered and continued for eight weeks. At the beginning of the activities, pre-determined scales were administered. Memduh Şevket Esendal's short story “Karga Yavrusu” was shared with the students, and the text was analyzed in detail. In line with expert opinions, the text “Karga Yavrusu” was selected as the source text for text adaptation applications. At the beginning and end of the process, students were asked to adapt the story into a theatrical script, and the resulting adaptations were evaluated using a graded scoring key. Additionally, students' opinions on the text adaptation process were collected and interpreted. During the evaluation of the text adaptation activities, it was observed that students received low scores on the forms they filled out before the activities, but their scores increased significantly after the activities were completed. In other words, at the end of the activities, a notable improvement was observed in the application forms of the students after the initial low scores. This result revealed that text adaptation activities had a direct effect on improving students' writing skills. Furthermore, in

* Bu çalışma, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan “Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersinde Öğrencilerin Yaratıcı Yazmaya Yönelik Tutumları ve Uyarlanan Metinlerin Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinden hareketle üretilmiştir.

** Öğretmen; T.C. Milli Eğitim Bakanlığı; zgrmt07@gmail.com 0000-0002-4302-7145

*** Doç. Dr.; Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı; serdarderman@gmail.com 0000-0001-6209-0249

the evaluations where the students' views on the process were collected, it was understood that text adaptation activities were considered an educational and positive experience.

Keywords: Authorship education, creative writing, text adaptation, text evaluation, writing skill.

Giriş

Dil, insanlar arasındaki iletişimi mümkün kılan temel bir araçtır. Ancak, yalnızca bilişsel bir işlevi olan bir araç olarak değerlendirilmemelidir; dil aynı zamanda kültürel bir taşıyıcıdır. Toplumlar, geçmişten günümüze kültürel miraslarını dil sayesinde aktarmışlardır. Bu bağlamda, her türlü sosyal etkileşimin merkezinde dilin bulunduğunu söylemek mümkündür (Derman, 2002, s. 2).

Öğretim programında, öğrencilerin duygu ve düşüncelerini sözlü ve yazılı biçimde aktarmaları sırasında yorum yapabilmelerini ve hayal güçlerini kullanarak dilsel etkileşim kurmalarını sağlamak temel hedeflerden biridir (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 4). Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde de yazma becerisinin, eğitim yılının başında yapılan tanımlamayla belirlenmesi, süreç boyunca düzenli değerlendirmelerle öğrencilerin gelişiminin izlenmesi ve çalışmaların buna göre şekillendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, 2024). Yazmayı öğretme işi, dil ile ilgili bu etkileşimi sağlamada kritik bir basamak olarak görülmektedir. Ancak, yazma becerisini geliştirmek pek kolay bir süreç olarak değerlendirilemez. Çalışma grubunun süreçte istekli olması, yazmaya karşı olumlu bir tutum sergilemesi, zihinsel olarak hazır bulunması ve okuma alışkanlıklarıyla kelime dağarcıklarının yeterli düzeyde olması gerekmektedir. Bu unsurlardaki eksiklikler, yazma sürecini zorlaştırmaktadır. Üstelik bu zorluklar öğrenciler için geçerli olduğu kadar öğretmenler için de geçerlidir. Özellikle sınıf içi etkinliklerde öğretmenlerin mevcut uygulamalarla sınırlı kalmaları, yazma becerisini öğrencilere kazandırmada güçlükler yaşamalarına neden olmaktadır. Burada öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri de belirleyici bir faktördür. Beklenen seviyeye ulaşamamış öğrenciler, yazma sürecinde daha fazla zorlanmaktadır. Yazma sürecinden daha fazla verim alınabilmesi için dil yeterliliğinin yüksek düzeyde olması büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda, çocuk edebiyatı metinleri ve görselleriyle desteklenen yaratıcı drama yönteminin dil gelişimine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir (Çelikbaş, 2019, s. 5).

Bireylerin beklentilerini, hayallerini, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek için başvurdukları etkin tekniklerin başında yazılı anlatım gelir. Duygu, düşünce, izlenim ve değerlendirmelerin yazılı olarak dışa vurulmasından oluşan sürece yazma denir. Fikir, his, hayal ve gözlemlerin dil aracılığıyla düzenli ve etkili bir şekilde kâğıda aktarılması yazma; toplum içinde bireylerin duygu, düşünce ve tasavvurlarını dil kurallarına uygun biçimde ve belirli bir plan çerçevesinde yazıyla ifade etmeleri ise yazılı anlatım olarak adlandırılmaktadır (Calp, 2005, s. 195). Yazma, düşüncelerin yazıya dökülmesi sırasında belirli bir sistematik içinde sentez yapmayı gerektiren bir süreçtir (Sever, 2000, s. 20). Yazılı ifade aşaması, dil becerileriyle doğrudan ilişkili ve çeşitli bilişsel süreçleri içeren karmaşık bir yapıya sahiptir. Bireyler duyduklarını, gördüklerini, hissettiklerini, yaşadıklarını, ihtiyaç ve isteklerini yazılı olarak ifade ederken yazma becerisine başvurmaktadır. Söz konusu yetinin edinilmesi ve etkili biçimde hayata geçirilmesi, bireylerin sosyal hayat ve iş hayatında başarı kazanmalarında önemli katkılar sağlamaktadır (Topuzkanamış, 2014, s. 275). Dilin temelinde

yer alan beceriler birbirini tamamlayıcı ve destekleyici özelliklere sahiptir. Bu beceriler arasında yer alan yazma becerisi de etkili iletişimin sağlanmasında belirleyici bir rol oynamaktadır.

Öğrencilerin bilgiyi aktarması, kendi düşünceleriyle ilişkilendirmesi ve metin içinde anlam bütünlüğü sağlaması, yazma becerilerinin gelişimiyle doğrudan bağlantılıdır. Yazma becerisinin ilerlemesi öğrencilerde estetik duyarlılığın artmasına katkı sağlarken aynı zamanda yazılı anlatımın akademik bağlam dışındaki etkisini de güçlendirmektedir (Ungan, 2007, s. 462).

Yaratıcı yazma sürecinde yazar, düşünceleri ve hayalleri arasındaki farklılıkları keşfetmeli ve bunların ilişkilerindeki ilgi çekiciliği göstermeyi hedeflemelidir. Süreçte önemsenmesi gereken noktalardan diğeri, söyleme şeklinde sözün sanatsal üslupla sunulmasıdır (Atik, 2022, s. 11). Dış görünüm yönünden başarılı bir yaratıcı yazma çalışması gerçekleştirebilmek için, bu yazın türünün temel amaçlarına uygun uygulamalar yapılmalıdır. İpşiroğlu (2006, s. 11–12), yaratıcı yazının başlıca hedeflerini şu şekilde belirtmektedir.

- Duygu ve sezgileri geliştirerek hayal gücünü etkinleştirme; düşünme, duyguları ifade etme ve gözlem yapma becerileri arasında bütünlük sağlama.
- Gözlemleri, yaşantıları ve düşünceleri kurgu ile destekleyerek anlamlı bir şekilde açıklama.
- Yazma sürecini sınırlayan kalıpları ve önyargıları ortadan kaldırarak özgün bir anlatım oluşturma.

Yaratıcı yazma aktiviteleri, öğrencilerin duygusal ve zihinsel dünyalarını daha derinlemesine kavrayabilmeleri için değerli bir araçtır. Günlük iletişimde her zaman dile getirilemeyen duygu ve düşünceler, özgür bir ortamda yaratıcı yazma yoluyla ifade edilebilir. Bu durum, öğretmenlerin öğrencilerine karşı daha duyarlı olmalarına ve onlara daha verimli bir rehberlik hizmeti sunmalarına olanak tanır (Temizkan, 2010, s. 629). Rehberlik rolünü üstlenen öğretmen, yalnızca yazma sürecine yönelik yönlendirmeler yapmakla kalmamalı, aynı zamanda yazma çalışmalarına aktif olarak katılmalıdır (Temizkan, 2010, s. 635). Etkili bir rehberlik, öğretmenin süreci dışarıdan kontrol etmesinin ötesine geçerek yazma deneyimine bizzat dâhil olmasıyla mümkün hâle gelir.

Kökeni oldukça eski dönemlere dayanan “metinlerarasılık” kavramı, özellikle postmodern metinlerle birlikte farklı alanlarda yaygın olarak kullanılmaya başlamıştır. 1960’lı yıllarda Julia Kristeva’nın sunduğu bu teori, en genel anlamıyla bir metin içinde yer alan diğer metinlerle kurulan ilişkiler bütünü olarak tanımlanabilir. Metinlerarasılık; eser, yazar ve okur olmak üzere üç farklı boyutta ele alınabilir (Bulut, 2018, s. 10). Metinlerin birbiriyle kurduğu bağ ya da zamanla farklı bir metne dönüşmesi de metinlerarasılık kapsamında değerlendirilmektedir. Okuma ve okuduğunu anlama sırasında okuyucu okuduğunu anladıktan sonra zihninde başka metinlerle bağlantılar kurması, metinlerarasılık olarak değerlendirilebilir. Bir metnin, kendisinden sonra yazılacak metinlere yön vermesi ya da önceki metinlerle anlam ilişkisi içinde olması da metinlerarasılık kapsamına girmektedir. Öğretim materyallerinin öğrenme sürecini yapılandırırken metinlerarası ilişkiler kurabilecek

şekilde tasarlanması, hem yazma sürecinin daha verimli hâle gelmesini hem de öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırmaya çalışmaktır (Karatay, 2014, s. 159).

Metinlerarasılık, yazılmış olan yeni metinlere okur, yazar ve metin merkezli olmak üzere üç farklı açıdan katkı sağlamaktadır. Okur için metinlerarasılık en büyük faydayı sağlayan unsurlardan biridir. Çünkü metinler arasındaki bağlantıları ilk fark eden ve yorumlayan kişi okurdur. Yazar açısından ele alındığında metinlerarasılık, yazara rehberlik ederek kendini geliştirmesine ve eserlerinin niteliğini artırmasına yardımcı olmaktadır. Metin merkezli katkıya gelindiğinde metinlerarasılığın bir metni dinamik kıldığı ve sürekli gelişime açık hâle getirdiği söylenebilir (Bulut, 2018, s. 10-11-12). Tüm metinler, zaman içinde dönüşerek yeni metinlere ilham kaynağı olabilir. Hiçbir metin, kendisinden önce yazılmış metinlerden tamamen bağımsız düşünülemez. Bu nedenle yeni yazılan bir metin, önceki metinlerden besleniyorsa, aralarında metinlerarası bir ilişki olduğu söylenebilir.

Uyarlama kavramı, genel anlamda bir şeyin başka bir şeye uygun hâle getirilmesi olarak tanımlanabilir. Bir varlık ya da kavramın farklı bir varlığa, kavrama veya ortama uyarlanması şeklinde de ifade edilebilir (Tuğlacı, 1981, s. 17). Edebiyat bağlamında ise uyarlama iki farklı anlamda kullanılmaktadır. İlk olarak, bir eserin olduğu gibi başka bir dile çevrilmesi uyarlama olarak değerlendirilebilir. İkinci anlamı ise, aynı dil içinde bir eserin farklı bir türde yeniden şekillendirilmesidir. Örneğin, bir tiyatro oyununun operaya dönüştürülmesi ya da bir öykünün sahneye uyarlanması bu sürece örnek olarak verilebilir (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 1977, s. 30-32).

Yazılı içerik uyarlama, mevcut bir metnin farklı bir forma dönüştürülmesi sürecidir. Bu süreçte, kaynak metin belli başlı bir amaç veya hedef kitle doğrultusunda yeniden şekillendirilir. Metin uyarlama işi; edebî metinlerden bilimsel sonuç raporlarına, filmlerden sahne oyunlarına kadar uzanan bir alanda uygulanabilir. Uyarlama yapan kişi ya da ekip, orijinal metnin temel mesajını koruyarak dil, format veya içerikte değişiklikler yapabilir. Böylece, metnin özü kaybolmadan yeni bir yapıda sunulması sağlanır.

Bir öykünün tiyatroya uyarlanması, edebiyatta uyarlamanın ikinci anlamını oluşturmaktadır. Ancak bu iki tür arasındaki belirgin farklılıklar, uyarlama sürecini zorlaştırmaktadır. En temel farklardan biri, her iki türün de biçim açısından farklı olmasıdır. Teknik olarak öykü okunmak için, tiyatro ise izlenmek için yazılan bir türdür. Bu nedenle, her iki türün tüketim biçimi de farklılık göstermektedir. Öyküde okur, metni kendi temposuna göre okuyabilir ve anlamlandırabilir. Bu da öykü yazarına eseri üzerinde daha fazla oynama özgürlüğü tanır. Öykü metni, gerektiğinde genişletilip daraltılabilir. Buna karşın, tiyatro eseri sahnелendiği anda izleyiciden doğrudan geri bildirim alır ve anlık eleştirilere açıktır. Tiyatro izleyicisi genellikle daha sabırsızdır ve bu durum tiyatro yazarını daha disiplinli ve planlı bir metin oluşturmaya zorlar. Bu nedenle, tiyatro yazarı zaman ve mekânı, olay örgüsü ve anlatım biçimi gibi unsurları titizlikle kurgulamak durumundadır (Bulut, 2015, s. 390).

1. Araştırmanın Amacı

Türkçe dersinin temel amacı, öğrencilere okuma, dinleme, konuşma ve yazma gibi dilsel yetkinlikler kazandırmaktır. Örgün eğitime başlayan öğrenciler öncelikli olarak okuma ve

yazma becerilerini edinirler. Bu sürecin ardından, kazanılan becerilerin geliştirilmesi ve pekiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin dil becerilerini ilerletmesi, hem akademik başarılarını artırmakta hem de etkili iletişim kurmalarına katkı sağlamaktadır. (Derman, 2008, s. 1).

Araştırmanın ana hedefi, ortaokul öğrencilerinin metin türü uyarlama becerilerini belirlemektir. Ayrıca, öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine dair görüşlerini almak da bu araştırmanın hedeflerinden biridir.

Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Öğretim Programı (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 7-13-15) ile *Türkçe Dersi Öğretim Programı* (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, 2019, s. 8-46) kapsamında belirlenen yazma amaçları ve kazanımları açısından bu araştırma, Antalya ili Gazipaşa ilçesinde bulunan bir devlet okulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinin “Yazarlık ve Yazma Becerileri” dersi çerçevesinde metin uyarlama süreçlerini ve ortaya çıkan uyarlama metinlerin durumunu incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. 7. sınıf öğrencilerinin, metin uyarlama aşamalarına geçmeden önceki uyarlama metin yazma başarıları hangi düzeydedir?
2. Metin uyarlama süreçlerini tamamladıktan sonra öğrencilerin uyarlama metin yazma başarılarında nasıl bir değişim gözlemlenmiştir?
3. Metin uyarlama uygulama düzeylerinin ölçülmesi sonucunda elde edilen değerlendirmeler arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?
4. Öğrencilerin, metin uyarlama aşamalarına dair düşünce ve deneyimleri nelerdir?

Bu sorular doğrultusunda, öğrencilerin metin uyarlama becerilerinin gelişim süreci değerlendirilecek ve süreç boyunca yaşadıkları deneyimlerin öğretim sürecine katkısı analiz edilecektir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, yazarlık ve yazma becerileri dersi kapsamında öğrencilerin metin türü uyarlama seviyelerini değerlendirmek amacıyla veri toplama, analiz ve yorumlama süreçlerinde nitel araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından “durum çalışması” deseni tercih edilmiştir.

Durum çalışması tasarımı, belirli bir olay, olgu veya süreci ayrıntılı bir şekilde inceleyerek geniş kapsamlı veri toplama tekniklerinden yararlanan bir nitel araştırma yöntemi olarak tanımlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 40). Bu yaklaşım, araştırmacıya incelenen durumu doğrudan gözlemleyerek derinlemesine bir bakış açısı kazandırır ve özellikle karmaşık ya da özgün vakaları analiz etmek için tercih edilir. Araştırmacılar; katılımcı gözlemler, mülakatlar, doküman incelemeleri ve diğer veri kaynaklarını kullanarak kapsamlı bir analiz yaparlar. Genellikle bir olguyu daha anlaşılır kılmak, bir teoriyi deneyimlemek ya da yeni bir kavramsal çerçeve geliştirmek amacıyla kullanılan bu yöntem eğitim, sosyal bilimler, işletme

ve sağlık gibi birçok alanda geniş bir şekilde kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 69).

Nitel araştırma yaklaşımlarından birisi olan fenomenoloji, sosyal bilimlerde olayları, kavramları, durumları ve bireysel deneyimleri açıklamak amacıyla sıkça kullanılan bir yöntemdir. Bu yaklaşım, algılamaların incelenmesine odaklanarak metafiziksel kavramlar yerine bireylerin somut yaşantılarını ve gerçeklik algılarını yorumlamayı hedefler (Sönmez ve Alacapınar, 2016, s. 92-93). Çalışmada, öğrencilerin süreci değerlendirmesi amacıyla fenomenolojik araştırma desenine uygun bir yöntem olarak görüşme formu tercih edilmiştir. Toplanan veriler, bu form çerçevesinde yapılan görüşmeler doğrultusunda fenomenolojik (görüngübilim) araştırma desenine göre analiz edilerek yorumlanmıştır.

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışma, durum çalışması deseni çerçevesinde yürütülmüş olup, katılımcıların bakış açılarını ortaya koymak ve onların deneyimlerini anlamlandırmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, katılımcıların süreç içerisindeki algıları ve yaşantıları derinlemesine incelenerek, elde edilen veriler kapsamlı bir şekilde analiz edilmiştir.

2.2. Araştırma Grubu

Araştırmada örneklem seçiminde “olasılıksız” yöntem tercih edilmiştir. Araştırmanın evrenini Antalya ili oluştururken, örneklem ise Gazipaşa ilçesindeki bir devlet okulunda öğrenim gören 7. sınıf düzeyindeki 60 öğrenciden oluşmaktadır.

Tablo 1

Çalışma Grubunun Cinsiyete Dayalı Dağılımı

Cinsiyet	Kişi sayısı
Erkek	32
Kız	28
Toplam	60

Tablo 1 incelendiğinde, metin uyarlama uygulamasına katılan öğrencilerin 28’inin kız, 32’sinin erkek olduğu ve çalışma grubunun toplam 60 öğrenciden oluştuğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aşamasında iki form kullanılmıştır. Bunlar yarı yapılandırılmış görüşme aracı (formu) ve metin uyarlama değerlendirme formudur. Bu formlar, öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine ilişkin deneyimlerini anlamak ve uyarlanan metinlerin değerlendirilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu, araştırmacı tarafından hazırlanan soruların kullanıldığı ancak katılımcının sorular üzerinde belirli düzeltmeler yapabilmesine imkân tanıyan bir yöntemdir. Esneklik sağlaması ve derinlemesine veri toplama fırsatı sunması nedeniyle nitel araştırmalarda yaygın olarak tercih edilmektedir (Sönmez ve Alacapınar, 2016, s. 94). Bu çalışmada, 3 Türkçe ve 2 ölçme uzmanının önerileriyle oluşturulan ve 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu form kullanılarak, çalışma grubunun metin

türü uyarlama sürecine dair dönütleri alınarak sürecin detaylı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Uyarlama metinleri değerlendirme formu seçilirken yazma becerilerini değerlendirmeye yönelik mevcut formlar incelenmiş ve uyarlama metinleriyle ilgili dikkat edilmesi gereken unsurlar belirlenmiştir. Bu doğrultuda, özellikle hikâyeden tiyatroya uyarlama sürecinde türün özelliklerini göz önünde bulunduran bir değerlendirme formu oluşturulmuştur. Form, Türkçe alanında uzman 3 kişi ve 2 ölçme uzmanının görüşlerine dayalı olarak geliştirilmiştir. Süreç bitiminde, çalışma grubunun uyarlamış olduğu metinler bu form aracılığıyla puanlanarak değerlendirilmiştir.

Değerlendirme formu dört boyuttan oluşmaktadır:

- Biçim (2 ölçüt)
- Dil ve Anlatım (8 ölçüt)
- Tiyatro Metnine Dair Unsurlar (8 ölçüt)
- Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlamaya Dair Unsurlar (7 ölçüt)

Bu çerçevede, öğrencilerin metin uyarlama süreçlerindeki başarıları ve gelişimleri sistematik bir şekilde değerlendirilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Çalışmaya başlamadan önce, araştırma için ilgili kurumlardan gerekli izinler alınmış; okul müdürü, ilgili öğretmenler ve öğrenciler bilgilendirilmiştir.

Gerekli onaylar alındıktan sonra uygulama, 2023-2024 yılı eğitim-öğretim döneminde, eğitim programı kapsamında “Metin Oluşturma Sürecinde Yazma Aşamalarını Belirleme” konusunun işlendiği hafta başlatılmıştır. Araştırma süreci, 8 hafta boyunca devam etmiştir. Metin üretim süreçleri, yıllık plana sadık kalınarak yürütülmüştür. Süreçte kullanılacak uyarlama metin türüne karar vermek amacıyla yapılan literatür taraması ve alınan uzman görüşleri doğrultusunda, 7. sınıf öğrencilerinin sıklıkla okuduğu ve aşına olduğu öykü türü belirlenmiştir. Ayrıca, araştırmalar ve uzman görüşleri doğrultusunda öğrencilerin uyarlama sürecinde “Öyküden Tiyatroya Uyarlama” yapması kararlaştırılmıştır.

Süreçte kullanılması gereken metnin seçiminde, Sever’in (2012, s. 14) çocuklara yönelik edebi metinlerin belirlenmesine yönelik kriterleri dikkate alınmıştır. Bu kriterler şunlardır:

- Dilin doğal kullanımı,
- İçeriğin düşünme becerilerini etkili bir şekilde desteklemesi,
- Çocuğun yaş seviyesine, ilgi alanlarına ve gereksinimlerine uygun içerikler sunması,
- Gerçek yaşamla bağlantısını yitirmemesi,
- Çocuğun olaylardan çıkarım yapabilmesine olanak tanınması,
- Okuma isteğini artırması,
- Hayat ve anlam ilişkisi kurmasını sağlaması.

Bu doğrultuda, öğrencilerin seviyelerine uygun ve uyarlama sürecine katkı sunacak bir öykü metni belirlenerek sürece başlanmıştır. Araştırmada kullanılacak metnin seçiminde, alan yazında belirtilen ölçütler dikkate alınmış ve uzman görüşlerine başvurulmuştur. İncelenen öyküler arasında Memduh Şevket Esendal’a ait “*Karga Yavrusu*” başlıklı öykü; yalın, anlaşılır ve kısa bir dile sahip olması ile daha önce gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarda da tercih edilmiş bulunması nedeniyle bu araştırmada kullanılmak üzere seçilmiştir. Bu öykünün, uyarlama çalışmaları için oldukça uygun bir yapıya sahip olduğu gözlemlenmiştir. Öykünün, yüzeysel bir anlatıma sahip olması ve öyküde zaman, mekân, kişi ve olaylar gibi temel unsurların ayrıntılı biçimde sunulmaması, öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanarak metindeki boşlukları doldurabilmelerine olanak sağlamaktadır. Bu özellik, “*Karga Yavrusu*”nu diğer öykülerden ayıran temel faktörlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Uyarlama sürecinde tiyatro türüne dönüştürülmesi, öğrencilerin hem türün özelliklerini yansıtmaya becerilerini hem de yaratıcılıklarını kullanarak metni ne ölçüde derinleştirebildiklerini ortaya koymasından önemli bir fırsat sunmaktadır.

Süreç, belirlenen aşamalara uygun olarak yürütülmüştür:

İlk olarak, “*Karga Yavrusu*” metni öğrenciler tarafından incelenmiştir. Uyarlamayla ilgili ön bilgileri olmadan öğrencilerden uyarlama çalışmaları yapmaları istenmiş ve bu çalışmalar değerlendirilmiştir. Süreç sonunda, öğrenciler tekrar uyarlama uygulamaları yapmış ve bu çalışmalar “Öyküden Tiyatroya Metin Uyarlama Becerisi Dereceli Puanlama Anahtarı” ile değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonuçları karşılaştırılarak öğrencilerin gelişimi analiz edilmiştir. Sürece ilişkin öğrenci görüşleri, “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” aracılığıyla toplanmış ve araştırma sonunda analiz edilerek süreçle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu yöntemle, öğrencilerin metin uyarlama süreçlerindeki gelişimi ölçülmüş ve sürecin etkili olup olmadığı belirlenmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Metin oluşturma süreçlerindeki yazma aşamalarını belirlemek amacıyla, yazma sürecinin başında öğrencilerle metin uyarlama uygulaması yapılmıştır. Yazma aşamalarının tamamlanmasının ardından, yeniden bir metin uyarlama etkinliği gerçekleştirilmiştir. Her iki aşamada da, Memduh Şevket Esendal’a ait “*Karga Yavrusu*” öyküsünün tiyatro metnine uyarlaması yapılmıştır.

Öğrencilere, dersler kapsamında metin oluşturma süreci, türler ve türlerin ayırt edici özellikleri, program doğrultusunda aktarılmıştır. Sürecin başında ve sonunda oluşturulan uyarlama metinleri, “Öyküden Tiyatroya Metin Uyarlama Becerisi Dereceli Puanlama Anahtarı” ile ayrı ayrı değerlendirilmiş ve uygulamalardan elde edilen veriler, çalışmaların verimliliğini anlamak amacıyla karşılaştırılmıştır.

Veriler, bu araştırmada içerik analizine tabi tutularak yorumlanmıştır. İçerik analizi, çalışma dokümanlarının içeriklerini sistematik ve nesnel bir biçimde incelemeye olanak tanıyan bir yöntemdir. Bu teknik, verilerin belirli kurallar çerçevesinde objektif olarak analiz edilmesini sağlayarak araştırma sonuçlarının güvenilirliğini ve geçerliliğini artırmaktadır. İçerik analizinin

temel amacı, iletilerin açık içeriğini nesnel, ölçülebilir ve doğrulanabilir bir şekilde açıklamaktır (Fiske, 1996, s. 176). Bu yöntem, çalışma içeriğinin niteliğini belirlemek ve elde edilen verilerin doğru analiz edilmesini sağlamak açısından etkili bir yaklaşımdır.

Öğrenciler tarafından metin uyarlama süreçlerinin değerlendirilebilmesi için, uzman görüşlerine dayalı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Görüşme formunda öğrencilerin kimlik bilgilerine yer verilmemiş, katılımcılar “ÖGR1, ÖGR2, ÖGR3” şeklinde kodlanarak gizlilikleri korunmuştur. Katılımcıların kişisel verilerinin mahremiyetine özen gösterilmiş ve etik kurallar çerçevesinde hareket edilmiştir.

Öğrencilerin görüşleri, yarı yapılandırılmış görüşme formu doğrultusunda değerlendirilmiş ve süreç hakkındaki düşünceleri ayrıntılı olarak analiz edilmiştir. Araştırmanın temelini oluşturan bu aşamalarda, uyarlanan metinlerin değerlendirilmesi ve öğrencilerle yapılan görüşmeler, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması çerçevesinde derinlemesine incelenmiştir.

Araştırma süresince dış etkenlerin de kontrol altında tutulmasına büyük önem verilmiş, iç ve dış geçerliliği artırmak için gerekli önlemler alınmıştır. Çalışma grubunun içsel ve dışsal değişkenlerden en az düzeyde etkilenmesi sağlanarak araştırmanın güvenilirliği artırılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun analizinde, betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem sayesinde, elde edilen veriler sistematik bir şekilde incelenmiş ve katılımcıların görüşleri belirli temalar çerçevesinde değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Araştırma için Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulundan (Tarih: 3 Mayıs 2024, Sayı: 224/394) uygulama izni alınmıştır.

3. Bulgular

3.1. Uyarlama Sürecinin İlk Aşamasında Yazılan Metinlere Dair Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın birinci alt problemi olan “7. sınıf öğrencilerinin, metin uyarlama süreçlerine başlamadan önceki uyarlama metin yazma başarı düzeyleri” sorusuna ilişkin bulgular yer almaktadır.

Araştırmaya katılan 60 öğrenciden 2’si boş kağıt teslim ederken 3 öğrenci yalnızca metnin başlığını yazarak bırakmıştır. Çalışma grubuyla metin uyarlama süreçlerini başlatmadan önce öğrencilerin oluşturdukları uyarlama metinler, uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen “Öyküden Tiyatroya Uyarlama Metinleri Dereceli Puanlama Anahtarı” kullanılarak üç farklı Türkçe alanında uzman eğitimci tarafından incelenmiştir. Ortaya çıkan puanların ortalamalarına bakıldığında öğrencilerin metin uyarlama öncesindeki başarı düzeyleri 100 üzerinden “49,41” olarak saptanmıştır. Öğrencilerin başlangıç düzeyindeki başarıları, ilgili puanlama anahtarının alt boyutları çerçevesinde analiz edilerek aşağıdaki tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 2*Metin Uyarlama Süreçleri Öncesi Çalışma Grubunun Başarı Seviyeleri*

Alt Kategoriler	f	%
Biçim	2,54	63,5
Dil ve Anlatım Özellikleri	2,51	62,75
Tiyatro Metnine Dair Unsurlar	1,46	36,5
Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlamaya Dair Unsurlar	1,78	44,5

Tablo 2'ye göre öğrencilerin “Biçim” boyutundaki başarı ortalaması 2,54 olarak hesaplanmış ve bu doğrultuda başarı oranı %63,5'tir. Öğrencilerin “Dil ve Anlatım Özellikleri” boyutundaki ortalama puanı (f: 2,51) olup bu boyuttaki başarı oranının %62,75 olduğu belirlenmiştir. “Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” boyutunda çalışma grubunun başarı ortalaması (f: 1,46) olup bu alt boyutta öğrencilerin başarı oranı %36,5 olarak hesaplanmıştır. “Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlamaya Dair Unsurlar” boyutunda öğrencilerin ortalama puanı (f: 1,78) olarak belirlenmiş ve başarı ortalamaları %44,5 çıkmıştır.

Metin uyarlama süreçlerine başlamadan önce çalışma grubunun elde ettiği başarı seviyelerini daha ayrıntılı inceleyebilmek için alt boyutlara ait ölçütler de ayrıca değerlendirilmiştir.

Alt boyutlardan birincisi olan “Biçim”i değerlendirirken kullanılan ilk ölçüt olan “Sayfa Yapısı”nın puan ortalaması (f: 2,46), yüzde değeri ise %61,5 olarak belirlenmiştir. Aynı alt boyut kapsamında yer alan ikinci ölçüt “Okunabilirlik” ise (f: 2,61) puan ortalaması ve %65,25 yüzdesiyle tespit edilmiştir.

“Dil ve Anlatım Özellikleri” alt boyutunu değerlendirirken kullanılan sekiz ölçütten ilk olarak “Başlık” ölçütü, (f: 3,66) puan ortalaması ve %91,5 oranı ile en yüksek puanı almıştır. İkinci ölçüt olan “Söz varlığı” (f: 2,71) puan ortalaması ve %67,75 yüzdesiyle belirlenmiştir. Üçüncü ölçüt “Cümle yapısı” (f: 2,78) puan ortalaması ve %69,5 olarak değerlendirilmiştir. “Özgünlük” ölçütü ise (f: 2,03) puan ortalaması ve %50,75 yüzdesi ile daha düşük bir değerlendirilmeye sahiptir. “Ana fikir” ölçütü (f: 2,20) puan ortalaması ve %55 yüzdesiyle tespit edilmiştir. “Dil bilgisi” ölçütü (f: 2,73) puan ortalaması ve %68,25 yüzdesiyle belirlenmiştir. “Yazım kuralları” ise (f: 2,06) puan ortalaması ve %51,5 yüzdesiyle tespit edilmiştir. Son olarak, “Noktalama işaretleri” ölçütü, (f: 1,95) puan ortalaması ve %48,75 yüzdesiyle değerlendirilmiştir.

“Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” alt boyutunu değerlendirme sırasında kullanılan sekiz ölçütten ilki olan “Kahramanlar” ölçütü, (f: 1,20) puan ortalaması ve %30 yüzdesi ile en düşük sonuçlardan biri olarak belirlenmiştir. “Tiyatronun bölümleri” ölçütü (f: 1,00) puan ortalaması ve %25 yüzdesiyle tespit edilmiştir. “Bölümlerin netliği” ve “Bölümler arası geçişler” ölçütleri de sırasıyla (f: 1,00) puan ortalaması ve %25 yüzdesi ile aynı seviyeye sahiptir. “Açıklama bölümleri” ölçütü, (f: 1,76) puan ortalaması ve %44 yüzdesi ile biraz daha yüksek bir değerlendirilmeye sahiptir. “Diyaloglar” ölçütü (f: 2,13) puan ortalaması ve %53,25 yüzdesiyle tespit edilmiştir. “Konuşma çizgisi” ölçütü (f: 1,80) puan ortalaması ve %45 yüzdesiyle belirlenmiştir. Son olarak, “Konuşma dili” ölçütü (f: 1,81) puan ortalaması ve %45,25 yüzdesiyle değerlendirilmiştir.

“Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlamaya Dair Unsurlar” alt boyutunu değerlendirirken kullanılan yedi ölçütten “Olay örgüsü” ölçütü (f: 2,05) puan ortalaması ve %51,25 yüzdesiyle tespit edilmiştir. “Anlatıcı” ölçütü (f: 1,61) puan ortalaması ve %40,25 yüzdesiyle belirlenmiştir. “Dil aktarımı” (f: 1,83) puan ortalaması ve %45,75 yüzdesiyle tespit edilmiştir. “Ana fikir” ölçütü ise (f: 2,61) puan ortalaması ve %65,25 yüzdesiyle daha yüksek bir puan almıştır. “Yaratıcılık” ölçütü (f: 1,46) puan ortalaması ve %36,5 yüzdesiyle değerlendirilmiştir. “Sonuç bölümü” ölçütü (f: 1,46) puan ortalaması ve %36,5 yüzdesiyle aynı değeri almıştır. Son olarak, “Dramatik örgü” ölçütü (f: 1,45) puan ortalaması ve %36,25 yüzdesiyle en düşük puanlardan birini almıştır.

3.2. Uyarlama Sürecinin Sonunda Oluşturulan Uyarlama Metinlere Dair Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın ikinci alt problemi kapsamında “Metin uyarlama süreçlerini tamamladıktan sonra öğrencilerin uyarlama metin yazma başarılarında nasıl bir değişim gözlemlenmektedir?” sorusuna ilişkin bulgular ele alınmaktadır.

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin tamamının, sürecin başındaki durumlarından farklı olarak, öğrendikleri teknikleri ve edindikleri ön bilgileri kullanarak uygulama kâğıdına uyarlama metinlerini yazdıkları tespit edilmiştir.

Öğrencilerin oluşturduğu metinleri değerlendirmek amacıyla, uzman görüşü alınarak hazırlanan “Öyküden Tiyatroya Uyarlama Metinleri Dereceli Puanlama Anahtarı” kullanılmış ve üç farklı uzman tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler sonucunda elde edilen ortalama puanlar analiz edilmiştir.

Çalışma grubunun metin uyarlama süreci tamamlandıktan sonraki başarı düzeyleri incelendiğinde, öğrencilerin ortalama uyarlama metni puanlarının (f: 70,63) olduğu belirlenmiştir. Değerlendirme ölçütü olarak kullanılan 100 puan üzerinden yapılan dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirildiğinden öğrencilerin başarı oranı %70,63 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin metin uyarlama süreci sonrasında ulaştıkları başarı düzeyi, dereceli puanlama anahtarının alt boyutları doğrultusunda yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 3

Metin Uyarlama Süreçleri Sonrası Çalışma Grubunun Başarı Seviyeleri

Alt Kategoriler	f	%
Biçim	3,20	80
Dil ve Anlatım Özellikleri	2,89	72,25
Tiyatro Metnine Dair Unsurlar	2,58	64,5
Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlamaya Dair Unsurlar	2,91	72,75

Tablo 3 incelendiğinde, çalışma grubunun “Biçim” alt boyutundaki başarı ortalamasının (f: 3,20) olduğu, bu doğrultuda öğrencilerin metin uyarlama çalışmalarının biçim açısından değerlendirilmesi sonucunda başarı oranlarının %80 olarak belirlendiği görülmektedir.

“Dil ve Anlatım Özellikleri” alt boyutunda ise öğrencilerin başarı ortalaması (f: 2,89) olup, bu boyuttaki başarı oranının %72,25 olduğu belirlenmiştir.

“Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” açısından çalışma grubunun elde ettiği başarı ortalaması (f: 2,58) olarak belirlenmiş, öğrencilerin bu boyutta gösterdiği başarı oranı ise %64,5 olarak hesaplanmıştır.

“Öykü Türünden Tiyatroya Uyarlamaya Yönelik Temel Unsurlar” alt boyutunda çalışma grubunun başarı ortalaması (f: 2,91) olup başarı oranı %72,75 olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine dair başarılarını daha ayrıntılı şekilde analiz etmek amacıyla, alt boyutların içerdiği ölçütler ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

“Biçim” alt boyutunu oluşturan iki ölçüt incelendiğinde, “Sayfa Yapısı” ölçütünün puan ortalamasının (f: 3,16) olduğu ve başarı oranının %79 olarak hesaplandığı belirlenmiştir. Diğer bir ölçüt olan “Okunabilirlik” açısından ise puan ortalaması (f: 3,25) olarak belirlenmiş ve başarı oranı %81,25 olarak hesaplanmıştır.

“Dil ve Anlatım Özellikleri” alt boyutuna ilişkin sekiz ölçüt incelendiğinde, öğrencilerin “Başlık” ölçütünde (f: 3,76) puan ortalaması ile %94 oranında başarı sağladıkları görülmektedir. “Söz varlığı” ölçütünde puan ortalaması (f: 3,21) olup başarı oranı %80,25 olarak belirlenmiştir. “Cümle yapısı” ölçütü incelendiğinde puan ortalamasının (f: 3,31) olduğu ve başarı oranının %82,75 olduğu tespit edilmiştir. “Özgünlük” ölçütü açısından öğrencilerin ortalama puanı (f: 2,78) olup başarı oranı %69,5 olarak hesaplanmıştır. “Ana fikir” ölçütü değerlendirmesinde öğrencilerin (f: 3,26) puan ortalaması ile %81,5 oranında başarı gösterdiği belirlenmiştir. “Dil bilgisi” ölçütünde puan ortalaması (f: 3,20) olup başarı oranı %80 olarak hesaplanmıştır. “Yazım kuralları” ölçütü incelendiğinde, öğrencilerin bu alanda (f: 1,91) puan ortalamasına sahip olduğu ve başarı oranlarının %47,75 olduğu belirlenmiştir. Son olarak, “Noktalama işaretleri” ölçütünde öğrencilerin puan ortalaması (f: 1,68) olup başarı oranı %42 olarak hesaplanmıştır.

“Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” alt boyutuna ilişkin sekiz ölçüt değerlendirildiğinde, öğrencilerin “Kahramanlar” ölçütünde (f: 3,25) puan ortalaması ile %81,25 başarı oranına ulaştıkları görülmektedir. “Tiyatronun bölümleri” ölçütü açısından öğrencilerin puan ortalaması (f: 2,15) olup başarı oranı %53,75 olarak belirlenmiştir. “Bölümlerin netliği” ölçütü incelendiğinde öğrencilerin (f: 1,93) puan ortalamasına sahip oldukları ve başarı oranlarının %48,25 olduğu tespit edilmiştir. “Bölümler arası geçişler” ölçütü açısından öğrencilerin puan ortalaması (f: 1,86) olup başarı oranı %46,5 olarak hesaplanmıştır. “Açıklama bölümleri” ölçütünde puan ortalaması (f: 2,95) olup başarı oranı %73,75 olarak belirlenmiştir. “Diyaloglar” ölçütü açısından öğrencilerin (f: 3,36) puan ortalamasına sahip oldukları ve %84 oranında başarı gösterdikleri görülmektedir. “Konuşma çizgisi” ölçütü incelendiğinde puan ortalamasının (f: 2,28) olduğu ve başarı oranının %57 olduğu belirlenmiştir. “Konuşma dili” açısından öğrencilerin (f: 2,88) puan ortalaması ile %72 başarı oranına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Son olarak, “Öykü Türünden Tiyatroya Uyarlamaya Yönelik Temel Unsurlar” alt boyutuna ilişkin yedi ölçüt değerlendirildiğinde, öğrencilerin “Olay örgüsü” ölçütünde (f: 3,25) puan ortalaması ile %81,25 başarı oranına ulaştıkları görülmektedir. “Anlatıcı” ölçütü açısından öğrencilerin puan ortalaması (f: 2,81) olup başarı oranı %70,25 olarak belirlenmiştir. “Dil

aktarımı” ölçütü incelendiğinde öğrencilerin (f: 2,86) puan ortalamasına sahip oldukları ve başarı oranlarının %71,5 olduğu tespit edilmiştir. “Ana fikir” ölçütü açısından öğrencilerin puan ortalaması (f: 3,45) olup başarı oranı %86,25 olarak hesaplanmıştır. “Yaratıcılık” ölçütü açısından öğrencilerin ortalama puanı (f: 2,63) olup başarı oranı %65,75 olarak belirlenmiştir. “Sonuç bölümü” ölçütü incelendiğinde öğrencilerin puan ortalamasının (f: 2,68) olduğu ve başarı oranlarının %67 olarak hesaplandığı görülmüştür. Son olarak, “Dramatik örgü” ölçütünde öğrencilerin puan ortalaması (f: 2,68) olup başarı oranı %67 olarak belirlenmiştir.

3.3 Uygulama Düzeylerinin Ölçülmesi Sonucu Elde Edilen Değerlendirmelere Dair Bulgular

Bu başlık altında, araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda “Metin uyarlama uygulama düzeylerinin ölçülmesi sonucunda elde edilen değerlendirmeler arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?” sorusuna ilişkin bulgular ele alınmıştır.

Öğrencilerin yazdığı uyarlama metinlerini değerlendirmek amacıyla, uzman görüşü alınarak hazırlanan “Öyküden Tiyatroya Uyarlama Metinleri Dereceli Puanlama Anahtarı” kullanılmıştır. Üç farklı uzman tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda elde edilen ortalama puanlar, metin uyarlama süreçlerinin başlangıcı ve bitişi açısından karşılaştırılmıştır. Analizler sonucunda, dereceli puanlama anahtarını oluşturan alt boyutlar ve bu boyutlardaki ölçütlerin büyük çoğunluğunda öğrencilerin puanlarında belirgin bir artış olduğu görülmüştür.

Ancak, bu genel artış eğilimine rağmen “Yazım kuralları” ve “Noktalama işaretleri” ölçütlerinde puanların düştüğü tespit edilmiştir.

Öğrencilerin metin uyarlama süreçlerindeki gelişimlerini daha ayrıntılı olarak takip edebilmek amacıyla, her iki uygulamada da aynı öğrencilerin çalışmaları değerlendirilmiştir. Bu yöntem sayesinde, her öğrencinin bireysel gelişimi gözlemlenmiş ve tüm öğrencilerin ikinci uygulamada aldıkları puanların, ilk uygulamaya göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

İlk uygulamada üç öğrenci yalnızca metnin başlığını yazıp çalışmayı tamamlamazken iki öğrenci ise uygulama kağıdına hiç yazı yazmadan teslim etmiştir. Ancak, ikinci uygulamada tüm öğrencilerin metin yazdığı ve hiçbir öğrencinin boş kağıt teslim etmediği görülmüştür.

Ayrıca, öğrencilerin ilk uygulamada genellikle tek bir kağıt kullandıkları, ancak ikinci uygulamada çoğunlukla ikinci bir kağıt istedikleri belirlenmiştir. Hatta bazı öğrenciler üçüncü bir kağıt da talep etmiştir. Bu durum, öğrencilerin metin uyarlama sürecinde daha fazla detaylandırma yaparak yazdıkları metinleri geliştirme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

3.4. Metin Uyarlama Süreçlerine Dair Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Bu bölümde, araştırmanın dördüncü alt problemi doğrultusunda “7. sınıf öğrencilerinin metin uyarlama süreçlerine dair görüşleri ve deneyimleri nelerdir?” sorusuna yanıt aramak amacıyla yapılan görüşmelerin sonuçları ele alınmıştır. Öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine dair düşüncelerini belirlemek amacıyla, çalışma grubundaki 60 öğrenciyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Öğrencilerin görüşlerini yapılandırılmış bir şekilde analiz edebilmek için, 5 sorudan oluşan bir görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formundaki sorulara verilen cevaplar, belirlenen alt başlıklar çerçevesinde kategorize edilerek aşağıda ayrıntılı biçimde verilmiştir.

3.4.1. Metin Uyarlama Etkinlikleriyle Gerçekleştirilen Yazma Derslerine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine dair genel düşüncelerini belirlemek amacıyla sorulan ilk soru, “Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz yazma dersleri ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Bu derslerle, daha önce işlenen dersler arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde olmuştur.

Öğrencilerden elde edilen yanıtlar analiz edilerek en sık dile getirilen temalar ve bu temalara bağlı alt temalar belirlenmiş ve Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Metin Uyarlama Etkinlikleriyle Yapılan Yazma Derslerine Dair Öğrenci Görüşleri

Metin Uyarlama Etkinlikli Ders Yönelik Genel Görüşler	f	%
Eğlenceli olması	21	35
Öğretici olması	13	22
Yazarken bilinçlendirmesi	8	13
Hayal gücünü geliştirmesi	5	8
Yetenekleri keşfetmeyi sağlaması	4	7

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencilerin metin uyarlama etkinlikleriyle işlenen derslere dair görüşlerinin belirli temalar etrafında toplandığı görülmektedir. Öğrenciler, bu etkinliklerin eğlenceli olduğunu (f: 21), öğretici olduğunu (f: 13), yazma sürecinde bilinçlenmelerine katkı sağladığını (f: 8), hayal güçlerini geliştirdiğini (f: 5) ve yeteneklerini keşfetmelerine yardımcı olduğunu (f: 4) ifade etmişlerdir. Alt temalar incelendiğinde, öğrenciler tarafından en fazla vurgulanan temanın “eğlenceli olması” olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin metin uyarlama etkinlikleri aracılığıyla işlenen yazma derslerine ilişkin görüşlerinden bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

ÖGR8: “Yazmayla ilgili olan çalışmalar daha eğlenceli oluyor.”

ÖGR5: “Metin uyarlama yaparken eğleniyorum ve iki metin türü görürüz. İkisi de öğreticidir. Herkes farklı bir metin yazar.”

ÖGR7: “Yazım kurallarına dikkat etmeye başladım.”

ÖGR15: “Metin yazıyoruz. Bu metin yazma becerisi konusunda benzerdir. Farklı yanı ise hayal gücümüzü geliştiriyor.”

ÖGR17: “Hikâye yazma becerimizi geliştirir. Diğer derslerde bir şeyler ezberlemek gerekir. Ama bu daha keyifli.”

3.4.2. Metin Uyarlama Etkinlikleriyle İşlenen Derslerin Yazma Becerisine Etkisine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Metin uyarlama etkinlikleriyle işlenen derslerin öğrencilerin yazma becerileri üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla “Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz

derslerin yazma becerinize etkisi olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?” sorusu sorulmuştur.

Verilen yanıtlar doğrultusunda en fazla vurgulanan tema ve alt temalar belirlenerek elde edilen bulgular Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5

Metin Uyarlama Etkinlikleriyle Yapılan Derslerin Yazma Becerisine Etkisi

Metin Uyarlama Etkinlikli Derslerin Yazma Becerisine Etkisine Yönelik Görüşler	f	%
Yazma isteğini artırması	15	25
Yazma becerisini geliştirmesi	11	18
Öğrenilen bilgileri kalıcı hâle getirmesi	8	13
İlgi çekmesi	7	12
Yazmaya etki etmemesi	5	8

Öğrenciler metin uyarlama etkinliklerinin yazma isteğini artırdığını (f: 15), yazma becerisini geliştirdiğini (f: 11), öğrenilen bilgileri kalıcı hâle getirdiğini (f: 8), ilgi çektiğini (f: 7) ve yazmayı etkilemediğini (f: 5) belirtmiştir.

Tabloya baktığımızda, öğrencilerin en fazla değindiği alt temanın etkinliklerin “derse katılımı artırması” olduğu görülmektedir.

Konuya ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları şunlardır:

ÖGR1: “Evet, işe yaradığını düşünüyorum. Çünkü yazı yazarken takıldığımız yerleri öğretmene sorup öğreniyoruz.”

ÖGR35: “Yazmayı ve düşünmeyi geliştiriyor.”

3.4.3. Metin Uyarlama Etkinliklerinin Öğrencilerin Derse Katılımına Olan Etkisi

Metin uyarlama etkinliklerinin öğrencilerin derse katılımına olan etkisini değerlendirebilmek için öğrencilere “Metin uyarlama etkinlikleri derse katılımınızı nasıl etkiledi? Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz derslerde mi daha fazla katılım gösterdiniz yoksa normal yazma derslerinde mi? Neden?” sorusu yöneltilmiştir.

Öğrencilerin verdiği yanıtlara göre en fazla tekrar eden tema ve alt temalar belirlenmiş, elde edilen bulgular tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6

Metin Uyarlama Etkinliklerinin Derse Katılımına Olan Etkisi

Metin Uyarlama Etkinliklerinin Derse Katılım Üzerindeki Etkisine İlişkin Görüşler	f	%
Derse katılımı olumlu etkilemiştir	19	32
Derse katılımı etkilememiştir	14	23
Derse katılımı olumsuz etkilemiştir	8	13

Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin metin uyarlama etkinliklerinin derse katılım üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri; derse katılımın arttığı (f: 19), derse katılımı etkilemediği (f: 14) ve derse katılımın azaldığı (f: 8) şeklinde sıralanmıştır.

Tabloda yer alan veriler doğrultusunda, öğrenciler tarafından en fazla vurgulanan temanın “derse katılımı artırması” olduğu belirlenmiştir.

Metin uyarlama etkinliklerinin derse katılım üzerindeki etkilerine ilişkin öğrenci görüşlerinden bir örnek şu şekildedir:

ÖGR4: “Derse katılmam konusunda bir şey etkilemedi. Çünkü hiçbirine katılım gösteremedim.”

3.4.4. Metin Uyarlama Etkinliklerinin Öğrencilerin Duygusal Durumlarına Etkisi

Metin uyarlama etkinliklerinin öğrencilerin duygusal durumlarına etkisine ilişkin bulgular şu şekildedir:

Tablo 7

Metin Uyarlama Etkinlikli Derslerde Öğrencilerin Yaşadıkları Duygusal Durumlar

Metin Uyarlama Etkinlikli Derslerde Öğrencilerin Yaşadıkları Duygusal Durumlar	f	%
Mutlu olmak	19	32
Eğlenmek	11	18
Endişelenmek	5	8
Stres yaşamak	4	7

Tablo 7’yi incelediğimizde, öğrencilerin metin uyarlama etkinlikleriyle işlenen derslerdeki duygusal durumları şu şekilde sıralanmaktadır: mutlu olmak (f: 19), eğlenmek (f: 11), endişelenmek (f: 5) ve stres yaşamak (f: 4).

Elde edilen sonuçlara bakılınca vurgulanan duygu durumlarından en çok hissedilenin “mutluluk” olduğu belirlenmiştir. Duygu durumlarına ilişkin öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur.

ÖGR20: “Ben, metin uyarlama etkinlikleri yapılan derslerde duygudan ziyade bu metni uyarlamanın bir sorumluluk şeklinde olduğunu fark ettim. Yani duygu olarak mutlu oldum diyebilirim.”

ÖGR15: “Eğlenceli oluyor ve bu yüzden mutlu oluyorum.”

3.4.5. Metin Uyarlama Etkinlikleri Hakkında Öğrencilerin Yapmış Oldukları Öneriler

Metin uyarlama etkinlikleri hakkında öğrencilerin yapmış oldukları önerilere ilişkin bulgular şu şekildedir:

Tablo 8

Öğrencilerin, Metin Uyarlama Etkinliklerine Yönelik Önerilerini Gösteren Tablo

Metin Uyarlama Etkinliklerine Yönelik Öğrenci Önerileri	f	%
Grup olarak çalışmaları artırmak	14	23
Etkinliklere ayrılan zamanın artırılması	9	15
Uyarlamaların oyun temelli olması	7	12

Tablo 8’e göre öğrenciler, yazma derslerinin ve uyarlama etkinliklerinin verimini artırabilmek için özellikle grup çalışmasına daha fazla yer verilmesini, etkinlik süresinin artırılmasını ve oyun temelli uyarlamalara daha fazla ağırlık verilmesini önermişlerdir.

Öğrencilerin metin uyarlama etkinlikleriyle ilgili önerilerinden bazıları aşağıda sunulmuştur.

ÖGR52: “Grupça yapsak daha iyi olurdu.”

ÖGR20: “Açıkçası metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz dersleri tekrar işleme şansımız olsa yaptığımız şeyden farklı olarak çok şey aklıma gelmiyor. Ama küçük bir öneri olarak bunu daha çok yapmak istediğimi belirtebilirim.”

ÖGR2: “Bazen oyun oynayabilirdik.”

Sonuç ve Öneriler

Atik (2022) tarafından gerçekleştirilen araştırmada Türkçe dersinde eğitsel oyun kullanımının öğrencilerin yaratıcı yazma becerileri ile yazma tutumları üzerindeki etkisi incelenmiş, eğitsel oyun temelli yazma uygulamalarının, öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerinde ve yazmaya yönelik tutumlarında anlamlı düzeyde gelişim sağladığını ortaya çıkmıştır. Susar Kırmızı (2015), yazma becerisini geliştirmede yaratıcı yazma ve yaratıcı dramanın etkisini araştırmış, deney ve kontrol gruplarıyla yürütülen araştırma anlamlı bir fark ortaya koymuştur. Yöntemsel farklılıklar olsa da, içerik ve sonuçlar açısından bakıldığında, yaratıcı yazma etkinliklerinin yazma becerisini önemli ölçüde artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Erdoğan (2018), yaratıcı dramanın yazma sürecine etkisini araştırdığı bir çalışma gerçekleştirmiş, bu çalışmada, Zonguldak’ın Gökçebey ilçesindeki iki ilkokulda öğrenim gören 4. sınıf öğrencileri yer almıştır. Deney ve kontrol gruplarının kullanıldığı bu çalışmada, yaratıcı drama etkinliklerinin yazma becerileri üzerindeki katkıları ele alınmış, uygulamanın ardından, deney grubundaki öğrencilerin yazma aktivitelerinde daha başarılı oldukları ve yazma konusunda olumlu tutumlar sergiledikleri tespit edilmiştir. Kolikpınar (2021), yaratıcı yazmanın yazma becerilerine olan etkisini araştıran bir çalışma yapmış, bu çalışmada yaratıcı yazma faaliyetlerinin öğrencilerin yazmaya olan istekliliğini, derse karşı tutumlarını ve akademik başarılarını nasıl etkilediği incelenmiştir. Araştırma sonuçları, yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazmaya olan ilgisini arttırdığını göstermiştir. Yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlar ile bu araştırmanın sonuçları birbirini desteklemektedir.

Bu çalışma doğrudan yaratıcı drama kapsamında yer almasa da hikâyelerin tiyatroya uyarlanarak sahnelenmek için yazılması yaratıcı dramayla ortak yönler taşımaktadır. Bunun yanı sıra, metin uyarlama etkinliklerini yaratıcı yazma tekniklerinden biri olarak görmem mümkündür. Bu doğrultuda, yaratıcı yazma ve yaratıcı dramaya ilişkin araştırmaların bulgularını, çalışmanın sonuçlarıyla doğrudan bağlantılı hâle getirmek mümkündür.

Çalışma grubu uygulamalarının değerlendirilmesi sonucunda başarı oranı %49,41 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç, öğrencilerin metin uyarlama konusunda genellikle düşük seviyede başarı gösterdiğini ortaya koymaktadır. Sürecin başlangıcında başarı oranının düşük olması, uygulama sürecinin verimli olup olmadığını ve sürecin ne ölçüde fayda sağladığını değerlendirme açısından önemli bir gösterge olarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerin metin uyarlama performanslarının değerlendirilmesinde ele alınan alt boyutlardan biri olan “Biçim” açısından başarı oranı %63,5 olarak belirlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin uyarlama metinlerinde sayfa düzenine dikkat etme, paragraflar arasında uygun boşluk bırakma ve okunaklı yazma becerilerinin orta düzeyde olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.

“Dil ve Anlatım Özellikleri” alt boyutunda başarı oranı %62,75 olarak hesaplanmıştır. Alt ölçütler incelendiğinde, öğrencilerin başlık kullanımı ve başlığın içerikle uyumu, kelimeleri

doğru ve yerinde kullanma, gereksiz kelime tekrarıdan kaçınma, olayları özgün bir şekilde ifade etme, ana fikri destekleyen yardımcı düşünceleri içermeye özen gösterme, dil bilgisi kurallarına uygun cümleler oluşturma, yazım kurallarına riayet etme ve noktalama işaretlerini doğru kullanma konularında “nadiren” ile “kısmen” arasında bir yeterlilik seviyesine sahip oldukları görülmektedir.

“Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” boyutunda başarı oranı %36,5 olarak hesaplanmıştır. Alt ölçütler değerlendirildiğinde, öğrencilerin tiyatro metnlerinde kahramanları ayrı şekilde sunma, olayları bölümlere ayırma, bölümler arasında geçiş ve bağlantıları sağlama, dekor ve oyunculara dair jest, mimik ve diyalog açıklamalarına yer verme, metni karşılıklı konuşmalardan oluşturma ve karakterlerin konuşmalarını konuşma çizgileriyle belirtme konularında yetersiz olduğu görülmektedir. Bu sonuç, öğrencilerin tiyatro türüne özgü metin yazma konusunda desteğe ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

“Öykü Türünden Tiyatro Türüne Yapılacak Uyarlamanın Unsurları” boyutunda başarı oranı %44,5 olarak belirlenmiştir. Bu oran, öğrencilerin öykü türünden tiyatroya uyarlama konusunda yeterli düzeyde beceri geliştiremediğini ve bu alanda daha fazla yönlendirme ve uygulama desteğine ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Boyutlar arası genel değerlendirme oranları şu şekildedir:

- Biçim: %63,5
- Dil ve Anlatım Özellikleri: %62,75
- Tiyatro Metnine Dair Unsurlar: %36,5
- Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlama: %44,5

Bu bulgulara göre, öğrencilerin temel yazma becerilerini içeren “Biçim” ve “Dil ve Anlatım Özellikleri” boyutlarında orta düzeyde yeterliliğe sahip oldukları söylenebilir. Ancak, başarı yüzdesi en düşük olan “Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” boyutunda öğrencilerin tiyatro metni yazma ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmaktadır. Bu durum, öğrencilerin tiyatro türüne dair unsurları kavrayabilmeleri için metin uyarlama süreçlerinde daha fazla desteklenmeleri gerektiğini göstermektedir.

Öğrencilerin uyarlama etkinlikleri uygulama kâğıtlarından aldıkları puanlar değerlendirildiğinde, başarı oranının %70,63 olarak hesaplandığı görülmüştür. Bu oran, metin uyarlama süreçlerinin verimli geçtiğini ve öğrencilerin bu süreçte birçok eksiklerini tamamladıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin metin uyarlama performanslarını değerlendirmek için ele alınan alt boyutlardan ilki olan “Biçim” açısından başarı oranı %80 olarak belirlenmiştir. Bu sonuç, öğrencilerin yazdıkları uyarlama metinlerde sayfa düzenine dikkat etme, paragraflar arasında uygun boşluk bırakma ve okunaklı yazı yazma becerilerinin iyi seviyeye ulaştığını göstermektedir. Çalışma grubunun, ölçekte belirtilen “kısmen” düzeyinin üzerine çıkarak daha yüksek bir başarı sergilediği söylenebilir.

“Dil ve Anlatım Özellikleri” alt boyutunda başarı oranı %72,25 olarak hesaplanmıştır. Bu oran, öğrencilerin kelime seçiminde, cümle yapılarında ve anlatım bütünlüğünde gelişme gösterdiğini, ancak hâlâ kısmen yeterli bir seviyede olduklarını ortaya koymaktadır.

“Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” alt boyutunda başarı oranı %64,5 olarak hesaplanmıştır. Öğrenciler, tiyatro metnlerine özgü unsurlar olan kahramanları ayrı şekilde sunma, olayları bölümlere ayırma, bölümler arasında geçiş ve bağlantıları sağlama, dekor ve oyunculara dair jest, mimik ve diyalog açıklamalarına yer verme, metni karşılıklı konuşmalardan oluşturma ve karakterlerin konuşmalarını konuşma çizgileriyle belirtme konularında ortalama düzeyde bir yeterliliğe ulaşmıştır. Bu gelişim, süreç içerisinde tiyatro türüne dair bilgi ve becerilerinin arttığını göstermektedir.

“Öykü Türünden Tiyatro Türüne Yapılacak Uyarlamanın Unsurları” alt boyutunda başarı oranı %72,75 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin, öyküdeki olayın bütünlüğünü koruyarak tiyatro metnine aktarma, anlatıcıya ait unsurları diyaloglara dönüştürme, günlük konuşma dilini tiyatroya uyarlama, ana fikri metne uygun şekilde işleme ve tiyatrodaki belirginleştirilmesi gereken yapı unsurlarını vurgulama becerilerinde gelişim gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu başarı oranı, öğrencilerin süreç boyunca bu becerilerini önemli ölçüde geliştirdiklerini ortaya koymaktadır.

Boyutlar arası genel değerlendirme yüzdeleri şu şekildedir:

- Biçim: %80
- Dil ve Anlatım Özellikleri: %72,25
- Tiyatro Metnine Dair Unsurlar: %64,5
- Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlama: %72,75

Bu bulgulara göre, öğrencilerin temel yazma becerilerini kapsayan “Biçim” ve “Dil ve Anlatım Özellikleri” boyutlarında yüksek seviyeye ulaştıkları görülmektedir. “Tiyatro Metnine Dair Unsurlar” boyutundaki gelişim de dikkate alındığında, öğrencilerin tiyatro türüne dair bilgi ve becerilerini süreç içinde önemli ölçüde artırdığı söylenebilir. Genel olarak, metin uyarlama süreçlerinin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiği ve süreç sonunda öğrencilerin metin uyarlama konusundaki yeterlilik düzeylerinin anlamlı şekilde arttığı söylenebilir.

“Öyküden Tiyatroya Uyarlama Metinleri Dereceli Puanlama Anahtarı”nın alt boyutlarından tiyatro metnine dair unsurlar ve Öykü türünden tiyatro türüne uyarlama sürecine ilişkin unsurlar boyutlarının, süreç boyunca daha fazla üzerinde durulması gereken alanlar olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle tiyatro metnine özgü unsurların yeterince yansıtılamadığı ve öyküden tiyatroya uyarlama sürecinde öğrencilerin hâlâ belirli zorluklar yaşadığı belirlenmiştir.

Bütünsel olarak, sürecin başındaki uygulama puanları incelendiğinde, süreç sonunda elde edilen puanlardaki belirgin artış, metin uyarlama sürecinin verimli geçtiğini göstermektedir. Dereceli Puanlama Anahtarı’nın alt boyutları incelendiğinde, iki ölçüt haricinde tüm alanlarda puan artışı olduğu görülmüştür.

Ancak, iki uygulama karşılaştırıldığında yazım kuralları ve noktalama işaretleri açısından puanlarda bir düşüş olduğu görülmüştür. Öğrencilerin uygulama kâğıtları incelendiğinde, ilk uygulamada kelime kullanımının oldukça sınırlı olduğu, metinlerin yüzeysel kaldığı ve orijinal metne büyük ölçüde sadık kalındığı tespit edilmiştir. Bu durum, öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanmadan, eski metni doğrudan taklit eden veya aynısını yazmaya çalışan bir tutum sergilediklerini göstermektedir. Böyle bir yazım sürecinde yazım ve noktalama açısından hata yapma olasılığı oldukça düşüktür.

Buna karşın, ikinci uygulama kâğıtlarında öğrencilerin yazılarının genellikle bir sayfadan uzun olduğu, hatta bazı metinlerin birkaç kâğıt boyunca devam ettiği görülmüştür. Öğrenciler olayları daha fazla detaylandırmış ve büyük ölçüde özgün bir metne uyarlamışlardır. Bu nedenle, birinci uyarlamada yazım ve noktalama hatalarının az olmasını metinlerin kısa ve basit olmasına, ikinci uyarlama aşamasında yazım ve noktalama hatalarının çoğalmasını metinlerin daha derinleştirilmiş ve özgün olmasına bağlamak mümkündür.

Araştırmanın dördüncü alt problemini ele alarak elde edilen sonuçlar, öğrencilerin metin uyarlama süreçlerine dair görüşlerini yansıtmaktadır. Bulgular bölümündeki öğrenci görüşleri incelendiğinde, metin uyarlama etkinlikleriyle işlenen derslerin daha eğlenceli bulunduğu, hayal gücünü geliştirdiği, öğrenilenleri pekiştirdiği, yazmaya olan ilgiyi artırdığı ve yazma becerisine katkı sağladığı yönündeki ifadelerin öne çıktığı görülmüştür.

Öğrenciler, bu etkinlikleri gerçekleştirirken en çok mutluluk duyduklarını belirtirken, aynı zamanda yazmaya karşı endişe ve stres yaşadıklarını da ifade etmişlerdir. Cevaplar incelendiğinde, dersin tekdüzelikten çıkarak etkinliklerle işlenmesi, öğrencileri süreçte mutlu ederken; yazma sürecinin başında ön bilgi eksikliği ve ne yapacağını bilememe gibi nedenlerle endişe ve stres yaşadıkları görülmüştür.

Bazı öğrenciler, metin uyarlama etkinliklerinin derse katılımlarını etkilemediğini ifade etmiştir. Bu durumun nedenleri arasında, bu öğrencilerin yazma dersine yönelik ön yargılara sahip olmaları veya yazma becerisinin temel ilkelerinde yetersiz kalmaları gösterilebilir.

Öğrenciler, metin uyarlama etkinliklerine yönelik çeşitli önerilerde bulunmuştur. Özellikle grup çalışmalarına daha fazla yer verilmesi, oyun temelli uyarlamaların artırılması ve bu etkinliklere daha fazla zaman ayrılması gerektiği yönünde görüşler bildirilmiştir.

Araştırmanın sonuçları göz önünde bulundurularak, çalışma grubunun öyküden tiyatroya uyarlama sürecinde farklı düzeylerde başarı gösterdiği görülmüştür. Sürecin başında öğrencilerin metin uyarlama becerileri genel olarak düşük seviyede iken uygulamalar sonrasında belirgin bir gelişim kaydedildiği tespit edilmiştir.

Öğrencilerin temel yazma becerilerini içeren biçim, dil ve anlatım özellikleri boyutlarında süreç boyunca olumlu bir ilerleme sağlanmıştır. Ancak tiyatro metnine özgü unsurlar ve öyküden tiyatroya uyarlama kriterleri konusunda başlangıçta yetersiz oldukları, süreç sonunda ise gelişme kaydettikleri ancak hâlâ tam anlamıyla yeterli seviyeye ulaşmadıkları görülmüştür. Bu durum, öğrencilerin tiyatro türüne dair bilgi ve uygulama desteğine ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır.

İki uygulama arasında en dikkat çekici farklılıklardan biri, yazım ve noktalama hatalarındaki artıştır. İlk uygulamada öğrenciler metni daha kısa ve yüzeysel yazarken, ikinci uygulamada daha detaylı ve yaratıcı metinler üretmişlerdir. Bunun sonucunda, öğrencilerin yazım ve noktalama konularında daha fazla hata yaptığı, ancak bunun metinlerin derinleşmesiyle bağlantılı olduğu anlaşılmıştır.

Öğrencilerin sürece dair görüşleri incelendiğinde, metin uyarlama etkinliklerinin yazma sürecine yönelik motivasyonu artırdığı, hayal gücünü geliştirdiği ve öğrenmeyi pekiştirdiği yönünde olumlu geri bildirimler verdikleri görülmüştür. Ancak, yazmaya karşı endişe ve stres hissettiklerini belirten öğrenciler de olmuştur. Bu durum, yazma becerisine yönelik ön bilgi eksikliğinin ve sürece dair belirsizliklerin öğrencilerde kaygıya neden olabileceğini ifade etmektedir.

Araştırmanın sonuçları göz önünde bulundurularak çalışma grubunun öyküden tiyatroya uyarlama sürecinde gelişim gösterdiği ancak bazı alanlarda daha fazla desteğe ihtiyaç duyduğu belirlenmiştir. Bu doğrultuda aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Metinlerin derinleştirilmesiyle birlikte yazım ve noktalama hatalarının arttığı gözlemlenmiştir. Öğrencilerin bu alandaki eksiklerini gidermek için yazım ve noktalama kurallarını içeren ek çalışmalar yapılmalı, geri bildirim süreçleri daha detaylı ve yönlendirici hâle getirilmelidir.
- Öğrenciler, uyarlama etkinliklerinde grup çalışmalarına daha fazla yer verilmesini talep etmişlerdir. Bu doğrultuda, iş birliğine dayalı etkinliklerin artırılması, öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini ve yaratıcılıklarını geliştirmelerini sağlayacaktır.
- Öğrencilerin daha fazla ilgi göstermesini ve motive olmasını sağlamak amacıyla metin uyarlama sürecinde oyun temelli etkinliklerin ve canlandırma çalışmalarının daha fazla kullanılması önerilmektedir. Öğrencilerin yazdıkları uyarlama metinlerini sınıf ortamında sahnelemeleri sağlanarak süreç daha deneyimsel hâle getirilebilir.
- Öğrencilerin metin uyarlama sürecinde yaratıcılıklarını geliştirebilmeleri için farklı yazma teknikleri öğretilmeli, hayal gücünü destekleyen etkinlikler düzenlenmelidir. Bu kapsamda yaratıcı yazma atölyeleri, beyin fırtınası etkinlikleri ve drama çalışmaları planlanabilir.
- Öğrencilerin süreç içinde daha fazla deneyim kazanabilmeleri için metin uyarlama etkinliklerine ayrılan sürenin artırılması gerekmektedir. Daha uzun vadeli çalışmalar ile öğrencilerin yazma ve uyarlama becerilerinde daha ileri seviyeye ulaşmaları desteklenebilir.
- Bazı öğrenciler yazmaya karşı kaygı ve stres yaşadıklarını belirtmiştir. Bu kaygının azaltılması için yazma sürecini destekleyen rehberlik hizmetleri sunulmalı, öğrencilerin kendilerini rahat hissetmeleri sağlanarak yazmaya yönelik olumlu bir tutum geliştirmeleri teşvik edilmelidir.

Kaynakça

- Atik, D. (2022). *Eğitsel oyun kullanımının yaratıcı yazma beceri ve yazma tutumlarına etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Düzce Üniversitesi.
- Bulut, F. (2018). ‘Metinlerarasılık’ Kavramının kuramsal çerçevesi. *Edebî Eleştiri Dergisi*, 2(1), 1-19.
- Bulut, S. (2015). Romandan piyese bir uyarlama örneği olarak çalıkuşu. *Turkish Studies*, 10(16), 387-402.
- Calp, M. (2005). *Özel öğretim alanı olarak Türkçe öğretimi*. Eğitim Kitabevi.
- Çelikbaş, L. A. (2019). *Christine nöstlinger’in seçilmiş kitaplarıyla kurgulanan yaratıcı drama etkinliklerinin yazma becerisine etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Derman, S. (2002). *Anadil (Türkçe) öğretiminde masal metinlerinin kullanılması*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Derman, S. (2008). *Dil bilgisi öğretiminde metinlerin seçimi üzerine bir araştırma (7. sınıf)*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Erdoğan, M. (2018). *Yaratıcı drama yönteminin ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Bartın Üniversitesi.
- Fiske, J. (1996). *İletişim çalışmalarına giriş*. (Çev., S. İrvan). Bilim ve Sanat Yayınları.
- İpşiroğlu, Z. (2006). *Yaratıcı yazma çalışmalarında yazınsal metinlerin işlevi (yaratıcı yazma)*. Morpa Kültür Yayınları.
- Karatay, H. (2014). Türkçe dersi öğretim araçlarında yapılandırmacılık: metinlerarasılık/constructivism in the turkish coursebooks: intertextuality. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 155-178.
- Kolıkpınar, N. (2021). *Yaratıcı yazma teknikleri ile öyküleyici metin oluşturma yazma becerisi, derse yönelik tutum ve başarı üzerindeki etkisi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Sever, S. (2000). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme (3.Baskı)*. Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2012). *Çocuk ve edebiyat*. Tudem Yayınları.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. (2016). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Susar Kırmızı, F. S. (2015). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 40(181), 93-115.

- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Yazarlık ve yazma becerileri dersi öğretim programı*. Erişim adresi: <https://mufredat.meb.gov.tr/>
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. (2019). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı*. Erişim adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr/>
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Ortaokul Türkçe dersi öğretim programı Türkiye yüzyılı maarif modeli*. Erişim adresi: <https://mufredat.meb.gov.tr/>
- Temizkan, M. (2010). Türkçe öğretiminde yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 27, 621-643.
- Topuzkanamış, E. (2014). Yazma stratejileri öğretiminin Türkçe öğretmenliği birinci sınıf öğrencilerinin yazma başarısına etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 3(2), 274-290.
- Tuğlacı, P. (1981). *Okyanus ansiklopedik sözlük* 1. Cem Yayınevi.
- Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. (1977). (Cilt 1, s. 30). Dergâh Yayınları.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 461-472.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı:

1. yazar katkı oranı: %50
2. yazar katkı oranı: %50

Çıkar Çatışması Beyanı:

Araştırmacılar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek veya Teşekkür Beyanı:

Bu çalışma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.

Etik Kurul Onayı:

Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu, Tarihi: 03.05.2024, Sayı: 224/394

Extended Abstract

Text adaptation is the process of transforming a text taken from one source into another form. In this process, the source text is adapted for a specific purpose or audience. Text adaptation can be used in a wide range of contexts, from literary works to scientific reports, from films to theater plays. In this process, the person or team doing the text adaptation may make modifications to language, format or content while retaining the core message of the source. In this way, the essence of the original text is preserved and presented in a new form. In our study, the adaptation of a short story into a theatrical script corresponds to the second meaning of “adaptation” in literary contexts .

The problem statement of this study was formulated as follows: “What is the situation of text adaptation processes and adapted texts in the writing and writing skills course of the students studying in the 7th grade of Ahmet Tuncer Secondary School, Gazipaşa district of Antalya province. The sub-problems of the study were defined as:

- What is the level of 7th grade students' success in writing adapted texts when they start text adaptation processes?
- What is the level of 7th grade students' success in writing adapted texts after completing text adaptation processes?
- What is the level of the relationship between the 7th grade students' evaluations as a result of measuring their level of text adaptation practice?
- What are the 7th grade students' opinions on text adaptation implementation processes?

In our study, qualitative research method was used in data collection, data analysis and evaluation in order to evaluate students' text type adaptation levels in the writing and writing skills course. In the study, case study, one of the qualitative research methods, was used as the research design.

In order for the students to evaluate the process, an interview form was used in accordance with the phenomenological research design. The data were interpreted according to the phenomenological research design as a result of the interviews conducted according to this form. The non-probability method was preferred when selecting the study group. While the study population is Antalya province, the sample consists of 60 students studying in the 7th grade of Ahmet Tuncer Secondary School in Gazipaşa district. While selecting the sample, attention was given to the use of non-probability sampling method.

The data collection tools to be applied to the study group in the research are: Semi-structured Interview Form and Adaptation Texts Evaluation Form.

In the analysis of the data; in order for the study group to evaluate the text adaptation processes, the “Semi-Structured Interview Form” prepared in advance by the researcher by consulting expert opinions was applied. According to the interview form, student responses were evaluated and students' opinions about the process were also analyzed one by one. The results of these stages (evaluation of adapted texts and student interviews), which constitute

the basis of the study, were analyzed in detail with case study, one of the qualitative research methods.

In the study process, great attention was given to controlling exogenous variables. Paying attention to exogenous variables increased the internal and external validity. For this reason, necessary studies were carried out to ensure that the study group was affected as little as possible by external and internal variables.

Although our study is not creative drama, the fact that the texts adapted from story to theater are written to be acted out shows similarities with creative drama. In addition, text adaptation activities can also be considered as one of the creative writing activities. For this reason, we can directly relate the results of creative writing studies and studies related to creative drama with the results of our study.

The results obtained according to the first sub-problem of the study:

As a result of the students' scoring of the application papers of adaptation activities, a success rate of 49,41% was obtained. This shows us that students can rarely produce successful results in writing adaptation texts. The fact that the success rate of the students is low at the beginning of the process is very important in terms of showing whether we can get efficiency from the process and if so, how much efficiency we get.

The results obtained according to the second sub-problem of the study:

As a result of the scoring of the students' adaptation activities practice papers, a success rate of 70.63% can be interpreted that the text adaptation processes were productive and that the students completed many of their deficiencies regarding text adaptation in this process.

The results obtained according to the third sub-problem of the study:

Regarding the low scores of the application at the beginning of the process, it can be interpreted that the students' prior knowledge was insufficient and they did not have enough motivation to write. It was thought that the determination of this situation would help in planning the process. Among the sub-dimensions of the “Adaptation Texts from Story to Theater Rubric”, it was understood that the dimensions of “Elements of Theater Text” with very low scores and “Elements of Adaptation from Story to Theater” with very low scores are the dimensions that need to be further emphasized in the process.

As a result, the fact that the practice scores increased significantly at the end of the studies, taking into account the practice scores at the beginning of the process, leads us to the interpretation that the text adaptation processes were productive.

To put it in more detail, an increase in scores was observed in all criteria except two of the criteria that constitute the sub-dimensions of the “Adaptation Texts from Story to Theater Rubric”.

When we look at the results related to the fourth sub-problem of the study, students' views on text adaptation processes were revealed. When we look at the general opinions of the students given in the findings section, we see that the lessons with text adaptation activities are more

fun, develop imagination, reinforce what has been learned, increase the desire to write, and improve writing skills.

Finally, students made suggestions regarding text adaptation activities. In this regard, the students suggested incorporating more group work, integrating game-based adaptations, and allocating additional time for adaptation activities.

EKLER

Ek-1. Öyküden Tiyatroya Uyarlama Metinleri Dereceli Puanlama Anahtarı

ÖLÇÜT		PERFORMANS DÜZEYLERİ			
		1. Boyut: Biçim			
	Çok iyi (4 puan)	İyi (3 puan)	Geliştirilmeli (2 puan)	Yetersiz (1 puan)	
1.1. Sayfa yapısı	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakmada hiç hata <u>yapmamıştır.</u>	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakmada nadiren hata yapmıştır.	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakmada kısmen hata yapmıştır.	Kâğıdın kenarlarında, paragraf ve satır aralarında uygun boşluklar bırakmada sıklıkla hata yapmıştır.	
1.2. Okunabilirlik	Tamamen düzgün, okunaklı bir yazı kullanılmıştır.	Genellikle düzgün, okunaklı bir yazı kullanılmıştır.	Kısmen düzgün, okunaklı bir yazı kullanılmıştır.	Düzgün, okunaklı bir yazı <u>kullanılmamıştır.</u>	
		2. Dil ve Anlatım Özellikleri			
2.1. Başlık	Başlık vardır ve metnin içeriğiyle tamamen uyumludur.	Başlık vardır ve metnin içeriğiyle kısmen uyumludur.	Başlık vardır ve metnin içeriğiyle uyumlu <u>değildir.</u>	Başlık hiç <u>yoktur.</u>	
2.2. Söz varlığı	Kelimeler tamamen yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	Kelimeler genellikle yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	Kelimeler nadiren yerinde ve doğru anlamda kullanılmıştır.	Kelimeler yerinde ve doğru anlamda <u>kullanılmamıştır.</u>	
2.3. Cümle yapısı	Cümlede gereksiz kelime tekrarları hiç <u>yapılmamıştır.</u>	Cümlede gereksiz kelime tekrarları nadiren yapılmıştır.	Cümlede gereksiz kelime tekrarları kısmen yapılmıştır.	Cümlede gereksiz kelime tekrarları sıklıkla yapılmıştır.	
2.4. Özgünlük	Olayı aktarırken kendine özgü ifadelerle sıklıkla yer verilmiştir.	Olayı aktarırken kendine özgü ifadelerle kısmen yer verilmiştir.	Olayı aktarırken kendine özgü ifadelerle nadiren yer verilmiştir.	Olayı aktarırken kendine özgü ifadelerle hiç yer <u>verilmemiştir.</u>	
2.5. Ana fikir	Ana fikir ve duygu, yardımcı fikir ve duygularla sıklıkla desteklenmiştir.	Ana fikir ve duygu, yardımcı fikir ve duygularla kısmen desteklenmiştir.	Ana fikir ve duygu, yardımcı fikir ve duygularla nadiren desteklenmiştir.	Ana fikir ve duygu, yardımcı fikir ve duygularla hiç <u>desteklenmemiştir.</u>	
2.6. Dil bilgisi	Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına tamamen uygundur.	Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına kısmen uygundur.	Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına nadiren uygundur.	Cümle kuruluşları dil bilgisi kurallarına hiç <u>uygun değildir.</u>	
2.7. Yazım kuralları	Yazım kurallarında hiç hata <u>yapılmamıştır.</u>	En fazla iki veya üç farklı sözcüğün yazımında hata yapılmıştır.	En fazla dört veya beş farklı sözcüğün yazımında hata yapılmıştır.	Altı ve üzeri farklı sözcüğün yazımında hata yapılmıştır.	
2.8. Noktalama işaretleri	Noktalama işaretlerini işlevine uygun olarak kullanmada hiç hata <u>yapmamıştır.</u>	Noktalama işaretlerini işlevine uygun olarak kullanırken en fazla iki veya üç yerde hata yapmıştır.	Noktalama işaretlerini işlevine uygun olarak kullanırken en fazla dört veya beş yerde hata yapmıştır.	Noktalama işaretlerini işlevine uygun olarak kullanırken altı ve üzeri yerde hata yapmıştır.	
		3. Tiyatro Metnine Dair Unsurlar			
3.1. Kahramanlar	Metne başlarken tüm kahramanlar sunulmuştur.	Metne başlarken kahramanların çoğu sunulmuştur.	Metne başlarken kahramanların bazıları sunulmuştur.	Metne başlarken kahramanların hiçbiri <u>sunulmamıştır.</u>	
3.2. Tiyatronun bölümleri	Metinde sahne geçişlerinin tamamı perde veya sahne olarak bölümlere ayrılmıştır.	Metinde sahne geçişlerinin çoğu perde veya sahne olarak bölümlere ayrılmıştır.	Metinde sahne geçişlerinin bazıları perde veya sahne olarak bölümlere ayrılmıştır.	Metinde sahne geçişlerinin hiçbiri perde veya sahne olarak bölümlere <u>ayrılmamıştır.</u>	
3.3. Bölümlerin netliği	Metnin her bir bölümünde her zaman tek bir olay işlenmiştir.	Metnin her bir bölümünde kısmen tek bir olay işlenmiştir.	Metnin her bir bölümünde nadiren tek bir olay işlenmiştir.	Metnin her bir bölümünde hiçbir zaman tek bir olay <u>işlenmemiştir.</u>	

3.4. Bölümler arası geçişler	Metin bölümleri arasında her zaman uygun geçiş sağlanmıştır.	Metin bölümleri arasında kısmen uygun geçiş sağlanmıştır.	Metin bölümleri arasında nadiren uygun geçiş sağlanmıştır.	Metin bölümleri arasında hiçbir zaman uygun geçiş <u>sağlanmamıştır.</u>
3.5. Açıklama bölümleri	Dekor, oyunculara dair jest, mimik ve diyaloglara dair açıklamalar parantez içinde tamamen verilmiştir.	Dekor, oyunculara dair jest, mimik ve diyaloglara dair açıklamalar parantez içinde kısmen verilmiştir.	Dekor, oyunculara dair jest, mimik ve diyaloglara dair açıklamalar parantez içinde nadiren verilmiştir.	Dekor, oyunculara dair jest, mimik ve diyaloglara dair açıklamalar parantez içinde hiç <u>verilmemiştir.</u>
3.6. Diyaloglar	Metnin tamamında karşılıklı konuşmalara yer verilmiştir.	Metinde kısmen karşılıklı konuşmalara yer verilmiştir.	Metinde nadiren karşılıklı konuşmalara yer verilmiştir.	Metinde hiç karşılıklı konuşmalara yer <u>verilmemiştir.</u>
3.7. Konuşma çizgisi	Kahramanların konuşturulduğu bölümlerin tamamında konuşma çizgisi kullanılmıştır.	Kahramanların konuşturulduğu bölümlerin genelinde konuşma çizgisi kullanılmıştır.	Kahramanların konuşturulduğu bölümlerin bazılarında konuşma çizgisi kullanılmıştır.	Kahramanların konuşturulduğu bölümlerin hiçbirinde konuşma çizgisi <u>kullanılmamıştır.</u>
3.8. Konuşma dili	Kahramanlar metnin tamamında temsil ettikleri çevrenin diliyle konuşturulmuştur.	Kahramanlar metinde kısmen temsil ettikleri çevrenin diliyle konuşturulmuştur.	Kahramanlar metinde nadiren temsil ettikleri çevrenin diliyle konuşturulmuştur.	Kahramanlar metinde hiçbir zaman temsil ettikleri çevrenin diliyle <u>konuşturulmamıştır.</u>
4. Boyut: Öykü Türünden Tiyatro Türüne Uyarlamaya Dair Unsurlar				
4.1. Olay örgüsü	Öyküdeki olayın bütünlüğü hiç bozulmadan (olay örgüsü mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde) tiyatro metnine aktarılmıştır.	Öyküdeki olayın bütünlüğü kısmen bozulmadan (olay örgüsü mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde) tiyatro metnine aktarılmıştır.	Öyküdeki olayın bütünlüğü nadiren bozulmadan (olay örgüsü mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde) tiyatro metnine aktarılmıştır.	Öyküdeki olayın bütünlüğü tamamen bozulmuş bir biçimde (olay örgüsü mantıksal tutarlılık ve bütünlük içinde) tiyatro metnine aktarılmıştır.
4.2. Anlatıcı	Öyküde yer alan anlatıcıya ait unsurlar tiyatro metnine uyarlanırken tamamen karşılıklı konuşmalara (diyaloglara) dönüştürülmüştür.	Öyküde yer alan anlatıcıya ait unsurlar tiyatro metnine uyarlanırken kısmen karşılıklı konuşmalara (diyaloglara) dönüştürülmüştür.	Öyküde yer alan anlatıcıya ait unsurlar tiyatro metnine uyarlanırken nadiren karşılıklı konuşmalara (diyaloglara) dönüştürülmüştür.	Öyküde yer alan anlatıcıya ait unsurlar tiyatro metnine uyarlanırken hiçbir zaman karşılıklı konuşmalara (diyaloglara) <u>dönüştürülmemiştir.</u>
4.3. Dil aktarımı	Öyküde kullanılan günlük konuşma dili tamamen tiyatroya da aktarılmıştır.	Öyküde kullanılan günlük konuşma dili kısmen tiyatroya da aktarılmıştır.	Öyküde kullanılan günlük konuşma dili nadiren tiyatroya da aktarılmıştır.	Öyküde kullanılan günlük konuşma dili tiyatroya hiç <u>aktarılmamıştır.</u>
4.4. Ana fikir	Öyküde verilmek istenen ana fikre tiyatro metninde de tamamen bağlı kalınmıştır.	Öyküde verilmek istenen ana fikre tiyatro metninde de kısmen bağlı kalınmıştır.	Öyküde verilmek istenen ana fikre tiyatro metninde de nadiren bağlı kalınmıştır.	Öyküde verilmek istenen ana fikre tiyatro metninde hiçbir zaman bağlı <u>kalınmamıştır.</u>
4.5. Yaratıcılık	Öyküde yazarın belirtmediği ayrıntılar tiyatro metninde tamamen tamamlanmıştır.	Öyküde yazarın belirtmediği ayrıntılar tiyatro metninde kısmen tamamlanmıştır.	Öyküde yazarın belirtmediği ayrıntılar tiyatro metninde nadiren tamamlanmıştır.	Öyküde yazarın belirtmediği ayrıntılar tiyatro metninde hiçbir zaman <u>tamamlanmamıştır.</u>
4.6. Sonuç bölümü	Sonuç bölümü tamamen konuyu bağlayıcı ve etkileyici bir şekilde aktarılmıştır.	Sonuç bölümü kısmen konuyu bağlayıcı ve etkileyici bir şekilde aktarılmıştır.	Sonuç bölümü nadiren konuyu bağlayıcı ve etkileyici bir şekilde aktarılmıştır.	Sonuç bölümü hiçbir zaman konuyu bağlayıcı ve etkileyici bir şekilde <u>aktarılmamıştır.</u>
4.7. Dramatik örgü	Öyküde yüzeysel olarak işlenen mekân, zaman, çatışma ve kişilerden oluşan yapı unsurları tiyatro metninde belirgin olarak verilmiştir.	Öyküde yüzeysel olarak işlenen mekân, zaman, çatışma ve kişilerden oluşan yapı unsurları tiyatro metninde kısmen verilmiştir.	Öyküde yüzeysel olarak işlenen mekân, zaman, çatışma ve kişilerden oluşan yapı unsurları tiyatro metninde nadiren verilmiştir.	Öyküde yüzeysel olarak işlenen mekân, zaman, çatışma ve kişilerden oluşan yapı unsurları tiyatro metninde hiç <u>verilmemiştir.</u>

Ek-2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu**GÖRÜŞME SORULARI**

1. Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz yazma dersleri ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Bu derslerle, daha önce işlenen dersler arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
2. Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz derslerin yazma becerinize etkisi olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?
3. Metin uyarlama etkinlikleri derse katılımınızı nasıl etkiledi? Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz derslerde mi daha çok katılım gösterdiniz yoksa normal yazma derslerinizde mi? Neden?
4. Metin uyarlama etkinlikleri yapılan derslerde hangi duyguları daha yoğun yaşadınız?
5. Metin uyarlama etkinlikleri ile işlediğimiz dersleri tekrar işleme şansımız olsa neler yapmamızı isterdiniz? Metin uyarlama etkinlikleri ile ilgili önerileriniz nelerdir?